

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 22P/55/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623214329
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5623214329.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 22P/55/2024

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Petrou Lackovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XX. XXXX, t. č. v Centre pre deti a rodiny, Detský smiech so sídlom I. Houdeka 1044/1, Ružomberok, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov C. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXXX/XXX, E., a neb. otca: F. B., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, za účasti Okresnej prokuratúry Ružomberok, v konaní o uloženie opakovaného výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

5 22P/55/2024

U k l a d á mal. A. B. opakované výchovné opatrenie, dočasne ju odníma zo starostlivosti matky C. D. a nariaďuje maloletej pobyt v Centre pre deti a rodiny, Detský smiech so sídlom I. Houdeka 1044/1, Ružomberok, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej, zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. najdlhšie po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

4 22P/55/2024

1. Dňa 25. 04. 2024 bol Okresnému súdu Liptovský Mikuláš doručený podnet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len „ÚPSVR“) na začatie konania o opakovanom uložení výchovného opatrenia.

2. Podanie odôvodnil tým, že mal. A. je od 23. 06. 2023 umiestnená v Centre pre deti a rodiny, I. Houdeka 1044/1, Ružomberok (ďalej len „CDR“), na základe neodkladného opatrenia (uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 22P/2/2023-18) a od 25. 11. 2023 na základe výchovného opatrenia (rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 22P/2/2023). Od 01. 07. 2023 je umiestnená v profesionálnej rodine pani B. A. v Liptovskom Mikuláši, kde aj navštevuje základnú školu. Mal. A. počas prázdnin, sviatkov a prípadne aj víkendov chodí na hosťovské pobyty ku pánovi G. H. – otcovi jej nevlastného brata G. H., nar. XX. XX. XXXX. Pán H. naďalej deklaruje záujem postarať sa aj o mal. A.. Nakoľko dňa 25. 05. 2024 končí lehota uloženého výchovného opatrenia, navrhujú, aby súd začal

konanie o opakovanom uložení výchovného opatrenia. Dôvodom je, že mal. A. navštevuje základnú školu v Liptovskom Mikuláši a je potrebné, aby tu ukončila vzdelávanie. Je potrebné aj naďalej rozvíjať súrodenecké väzby, čo bude podmienené ďalším vzdelávaním mal. G.. Tiež bude potrebné vyhodnotiť, či otec mal. G. zvládne výchovu svojho syna a zároveň aj výchovu mal. A.. Keďže s matkou sa nepodarilo upraviť vzťahy, návrat do prirodzeného prostredia nie je možný.

3. Na základe uvedeného podnetu súd uznesením č.k. 22P/55/2024-9 zo dňa 07. 05. 2024 začal konanie o uložení výchovného opatrenia mal. A. B., nar. XX. XX. XXXX.

4. Vo veci bolo nariadené pojednávanie. Pojednávanie konaného dňa 16. 05. 2024 sa zúčastnil kolízny opatrovník, prokurátorka Okresnej prokuratúry Ružomberok a zástupca CDR. Na pojednávanie bola volaná aj matka mal. dieťaťa, ktorá telefonicky dňa 16. 05. 2024 oznámila súdu, že len včera večer sa dozvedela z podacieho lístka, že sa má konať súd, pričom sa z pracovných dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie, vie, čo je predmetom konania, súhlasila s opakovaným uložení výchovného opatrenia i s tým, aby sa konalo v jej neprítomnosti.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol uloženie opakovaného výchovného opatrenia, keďže platnosť/účinnosť posledného výchovného opatrenia končí a nedošlo k sanácii rodinného prostredia. Matka naďalej o mal. neprejavuje záujem, odmieta akúkoľvek psychologickú pomoc, ale bez pomoci matky a súčinnosti z jej strany je ťažko zrealizovateľné obnovenie rodinného prostredia ako-takého a vzťahu matky s dcérou. V minulosti p. H., (otec nevlastného brata mal. A.) prejavoval záujem, že by sa popri mal. G. staral aj o mal. A., momentálne však tieto súrodenecké väzby nemôžu byť úplne ani v tejto rodine naplnené, keďže G. je v LVS v Ľubochni, z ktorého zariadenia chodí domov možno tak jeden víkend v mesiaci. Vtedy sa snažia zabezpečiť, aby aj mal. A. mohla byť uvoľnená a išla tiež k p. H., aby sa stretla aj so svojim bratom. Nie je zrejmé, ako dlho v LVS v Ľubochni mal. G. pobudne, či ide o dlhodobejšiu záležitosť, ktorá sa presunie aj na ďalší školský rok, preto nie je možné momentálne vyhodnotiť, či pripadá do úvahy aj náhradná osobná starostlivosť o mal. A. u p. H.. Zároveň nikto z ďalšej rodiny neprejavuje záujem o mal. A.. Poukázali tiež na skutočnosť, že je potrebné prihliadať aj na jej povinnú školskú dochádzku, keď o mesiac skončí školský rok. Je pravdou, že jej prospech sa trochu zhoršil, ale je to v priamej súvislosti s neistotou, ktorá okolo nej je. Problémy, ktoré v profi rodine mala s ďalším dieťaťom, ktoré sa nachádza v tejto profi rodine, sa čiastočne podarilo odstrániť, resp. pracuje sa na tom aj v súčinnosti so psychológom. Mali za to, že t. č. je v záujme mal., aby bolo predĺžené/opakovane uložené výchovné opatrenie, ako tomu bolo naposledy rozsudkom z novembra 2023 s tým, že najbližšiu dobu bude potrebné zistiť, či pripadá do úvahy náhradná osobná starostlivosť u p. H. a možno aj osobná starostlivosť, ak sa zapracuje na obnovení vzťahu matky s dieťaťom.

6. Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Ružomberku na pojednávaní uviedla, že vzhľadom na aktuálnu situáciu, je to aj v záujme mal., aby bolo opakovane uložené výchovné opatrenie na stanovenú dobu.

7. Zástupca CDR na pojednávaní informoval súd ohľadne maloletej, keď uviedol, že mal. Bibiána je na základe výchovného opatrenia v ich CDR s tým, že je umiestnená v profi rodine, kde sa prispôbila podmienkam. Je pravdou, že v rodine je umiestnené aj ďalšie dieťa, s ktorým A. mala určitý problém, ale pochopila, že je staršia a bolo jej vysvetlené, akým spôsobom sa správať alebo prekonať problémy, ktoré vnímala ako problémy, takže sa podarilo tieto problémy odstrániť, resp. minimalizovať. Pokiaľ ide o školu, A. školu navštevuje, jej prospech sa zlepšil, avšak možno konštatovať, že sa opätovne zhoršil, keďže súdne konania a neistota na ňu negatívne vplyvajú. Čo sa týka rodiny, matka ho kontaktovala telefonicky v decembri 2023, kedy našiel neprijatý hovor, následne mu napísala SMS-správu, že blahoželá A. k meninám, on to A. odovzdal, čomu sa potešila, ale odvtedy ju už viac matka nekontaktovala, aspoň nie cez nich, nevie o tom. Jedine, s kým sa stretla z rodiny, tak to je stará mama B. s tým, že keď príde na Slovensko, dohodnú si spolu stretnutie, na pár hodín sa stretnú v nákupnom centre alebo niekde inde. Pokiaľ ide o p. H., A. motivuje najmä to, že bude so svojim bratom, ktorý tak, ako teraz odznelo, pravdepodobne doma nie je, ale A. tam ide aj dnes, keďže majú zajtra v škole voľno, na pobyt ku p. H. a buď sa s bratom stretne alebo ho pôjde navštíviť. Isté však je, že p. H. prejavuje o ňu najväčší záujem.

8. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v súdnom spise a to najmä s podnetom, s odpoveďou na lustráciu v REGOB a v SP, uzneseniami č.k. 22P/55/2024-9 zo dňa 07. 05. 2024, č.k. 22P/55/2024-10 zo dňa 07. 05. 2024, s oznámením okresnej prokuratúry o vstupe do konania,

so správou ÚPSVR z prešetrenia pomerov zo dňa 15. 05. 2024, s úradným záznamom, podstatným obsahom spisov sp. zn. 22P/2/2023 a sp. zn. 3P/6/2014.

9. Z pripojeného spisového materiálu mal súd preukázané, že Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 9P/96/2012-76 zo dňa 16.01.2013 rozviedol manželstvo rodičov mal. dieťaťa, mal. A. zveril do osobnej starostlivosti matky, určil, že zastupovať a spravovať majetok mal. dieťaťa bude matka, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 50 eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, styk otca s mal. dieťaťom určil v neobmedzenom rozsahu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09. 02. 2013. Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 2P/70/2013-48 zo dňa 16. 10. 2013, zmenil vyššie uvedený rozsudok v časti o určenie vyživovacej povinnosti tak, že otca mal. dieťaťa zaviazal prispievať na jeho výživu zvýšeným výživným vo výške 70 eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od 04. 09. 2013. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25. 10. 2013. Následne bola mal. A. od 23. 06. 2023 umiestnená v CDR na základe neodkladného opatrenia, uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 22P/2/2023-18 zo dňa 22. 06. 2023 a od 25. 11. 2023 na základe výchovného opatrenia uloženého rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 22P/2/2023 zo dňa 09. 11. 2023, právoplatného dňa 25. 11. 2023, a to najdlhšie po dobu 6 mesiacov.

10. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu

12. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

13. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

14. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že uloženie opakovaného výchovného opatrenia je v celom rozsahu dôvodné a je v prospech maloletej A., keďže napriek poskytnutej pomoci zo strany ÚPSVR, ktorú matka nevyužila, nedošlo k sanácii vzťahu matky s dcérou

a naďalej pretrvávajú medzi nimi vzťahová priepasť, ktorá sa ešte viac prehĺbuje, preto návrat maloletej do prirodzeného prostredia aktuálne nie je možný. Naposledy matka kontaktovala dcéru prostredníctvom sms správy, keď jej blahoželala na meniny (december 2023), viac ju už nekontaktovala, ani neprejavila záujem o ďalší kontakt s ňou, keď vyhodnotila spätné nekontaktovanie dcéry ako jej nezáujem. V aktuálnej situácii, keď sa ponúka možnosť zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti p. H., súd nechcel hneď pristúpiť k nariadeniu ústavnej starostlivosti, ktorá je poslednou možnosťou poskytnutia starostlivosti dieťaťu, ak neexistuje nik, kto by sa o dieťa postaral, resp. ak situácia v rodine mal. dieťaťa mu neposkytuje stabilné a podnetné prostredie pre jeho vývoj. Toho času však rovnako nebolo možné zveriť mal. dieťaťa do náhradnej starostlivosti (jedná sa o návrhové konanie a návrh nebol podaný), keď je ešte nutné pracovať na ďalšom vzťahu medzi potencionálnym náhradným rodičom a mal. A., keď na základe krátkodobých pobytov maloletej u p. H., ktoré sú aktuálne skôr prázdninami pre maloletú, nemožno ešte vyhodnotiť ako by vplývalo zverenie mal. do náhradnej starostlivosti na maloletú, ako aj na celú rodinu náhradného rodiča, a to akoby zvládol náhradný rodič skĺbiť výchovu svojho syna (brata maloletej), ako aj mal. A.. Súd rovnako vyhodnotil obdobie umiestnenia mal. v CDR, pričom mal za to, že pre maloletú bolo prospešné, rýchlo sa adaptovala v profi rodine, došlo u nej k zlepšeniu školských výsledkov. Na základe vyššie uvedeného, súd nemal pochybnosti o prospešnosti aktuálneho výchovného prostredia mal. dieťaťa, a preto opätovné dočasné odňatie maloletej A. z osobnej starostlivosti matky považoval za nevyhnutné a v jej záujme, a to za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej, zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov, prostredníctvom pobytu v CDR, na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

15. O trovách konania súd s rozhodol s poukazom na ustanovenia § 52 CMP, tak že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

2 22P/55/2024

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Po vyhlásení rozsudku a danom poučení o opravnom prostriedku sa prítomný kolízny opatrovník ako aj prokurátorka okresnej prokuratúry, vzdali práva podať odvolanie proti všetkým výrokovým častiam vyhláseného rozsudku.